

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobkyne **A. K.**, bývajúcej v Z., zastúpenej JUDr. K. V., advokátom so sídlom v P., proti žalovanej **H. P.**, bývajúcej v Z., zastúpenej JUDr. P. Č., advokátom so sídlom v P., **o určenie vlastníckeho práva**, vedenej na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 13 C 86/2002, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 30. marca 2007 sp. zn. 3 Co 234/2006

t a k t o :

O d m i e t a dovolanie žalobkyne.

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanej na trovách dovolacieho konania sumu 2 736 Sk do rúk alebo na účet JUDr. P. Č. do 3 dní.

O d ô v o d n e n i e :

Proti označenému rozsudku, ktorým odvolací súd potvrdil žalobu zamietajúci rozsudok okresného súdu, pretože právny predchodca žalovanej nesplnil zákonom ustanovené podmienky vydržania a teda nemohol žalobe o určenie vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti vyhovieť, podala včas prostredníctvom kvalifikovaného právneho zástupcu dovolanie žalobkyňa. Prípustnosť dovolania odôvodnila ustanovením § 237 a § 238 ods. 3 písm. a/ O.s.p. a dôvodnosť ustanovením § 241 ods. 2 písm. d/ O.s.p. Uviedla, že prvostupňový súd procesne pochybil, keď na prvom pojednávaní dňa 27.11.2002 bez prítomnosti právneho zástupcu žalobkyne vypočul žalovanú napriek tomu, že právny zástupca žalobkyne nesúhlasil s tým, aby súd pojednával. Žalobkyňa v úvode tohto pojednávania nesúhlasila s tým, aby súd pojednával vec bez prítomnosti jej právneho zástupcu. Prejavom právneho zástupcu žalovanej žalobkyňa sa zľakla a následkom toho dala súhlas, aby súd

pokračoval v pojednávaní bez prítomnosti jej právneho zástupcu. Ďalej namietala nesprávne právne posúdenie a nedostatočne zistený skutkový stav. Žiadala oba rozsudky zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Žalovaná vo vyjadrení žiadala dovolanie zamietnuť a priznať jej trovy dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania riadne zastúpený advokátom (§ 240 ods. 1 O.s.p.) najskôr skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 a § 241 ods. 1 O.s.p.) či smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd buď v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.) alebo proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.).

Žalobkyňou napadnutý rozsudok nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci ale jediný potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné alebo, v ktorom by sa odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci z dôvodu, že dovolací súd v predmetnej veci doposiaľ nerozhodoval. Dovolanie žalobkyne preto v tomto prípade podľa ustanovenia § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. prípustné nie je.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p. ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie v ktorom bolo vydané je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Dovolací dôvod odňatia možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva. Pre prípustnosť dovolania nie je rozhodujúce či bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom v odvolacom konaní alebo v konaní pred súdom prvého stupňa.

Prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nie je daná už tým, že dovolateľ tvrdí, že napadnuté rozhodnutie je postihnuté touto vadou, ale len vtedy, ak touto vadou rozhodnutie skutočne trpí, t.j. že sa stali skutočnosťami v dôsledku ktorých vada vznikla a prejavila sa (resp. nebola odstránená) v rozhodnutí (postupe) odvolacieho súdu.

Takýto záver však nevyplýva z obsahu spisu, lebo žalobkyňa sa osobne zúčastnila na pojednávaní pred prvostupňovým súdom dňa 27.11.2002, pričom súhlasila aby súd konal v neprítomnosti jej právneho zástupcu, čo nakoniec právny zástupca žalobkyne ani nepoprel, takže záver o tzv. zmätočnosti napadnutého rozsudku dovolací súd nemohol prijať.

Na námietku dovolateľky spochybňujúcu správnosť zistenia skutkových záverov nižších súdov, či nedostatočné zistenie skutkového stavu veci možno uviesť len to, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym

opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) vád. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať ako revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, tak ani prieskumom nimi vykonaného dokazovania.

Ťažiskom dokazovania je totiž konanie pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 213 O.s.p.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou, v ktorej by mohol preskúmať akékoľvek rozhodnutie súdu druhého stupňa. Preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože – na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu – nemá možnosť podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní tieto dôkazy sám vykonávať, ako je zrejmé z obmedzeného rozsahu dokazovania v dovolacom konaní podľa ustanovenia § 243a ods. 2, in fine O.s.p. (arg. „dokazovanie však nevykonáva“).

Keďže v danom prípade dovolanie proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne ako neprípustné podľa § 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti tak, ako to namietala žalobkyňa v podanom dovolaní.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.), preto jej dovolací súd priznal túto náhradu vo výške 2 736 Sk za jeden úkon právnej pomoci a to vyjadrenie k dovolaniu 2 150 Sk (§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z., § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.), k tomu daň z pridanej hodnoty vo výške 19 %, ktorá zo sumy 2 150 Sk činí 408,50 Sk (§ 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.) a k tomu režijný paušál v sume 178 Sk (§ 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.), ktorú sumu zaplatí žalobkyňa k rukám právneho zástupcu žalovanej JUDr. P. Č., alebo na jeho účet, do 3 dní (§ 243b ods. 4, § 149 O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. decembra 2007

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: